

TERTÚLIES LITERÀRIES **DIALÒGIQUES**

Les tertúlies literàries dialògiques consisteixen en el fet que un grup de persones es reuneixen periòdicament al voltant d'un llibre per a reflexionar i dialogar a partir d'ell. És un espai on la gent pot participar en un projecte educacional que promou la literatura i la cultura.

Un aspecte important a destacar en les tertúlies és que la capacitat d'aprendre no és qüestionada. Cap capacitat per llegir, comprendre o formular opinions és posada en dubte. Quan la gent troba un espai on desenvolupar el seu potencial per a aprendre i superar barreres, es comprova que realment ho pot aconseguir.

PRINCIPIS DE LES TERTÚLIES

L'any 1999 el CREA (Centre de Recerca Social i Educativa de la Universitat de Barcelona) va desenvolupar una teoria de l'aprenentatge dialògic que és explicat en 7 principis. Tots aquests principis es relacionen amb la metodologia de la tertúlia.

- **DIÀLEG IGUALITARI**: a les tertúlies es respecten totes les aportacions per igual, però no s'accepta que hi hagi algú que ens vulgui imposar la seva com a vàlida.
- **INTEL·LIGÈNCIA CULTURAL**: No té a veure amb tenir estudis o no. Totes les persones tenim intel·ligència cultural, al llarg de les nostres vides hem après moltes coses i de maneres molt diferents. Per tant, totes les persones som capaces de participar en un diàleg igualitari.

La intel·ligència cultural demostra que es pot seguir aprenent al llarg de tota la vida.

- TRANSFORMACIÓ: aquesta manera d'aprendre dialogant i valorant tot el que hem après al llarg de les nostres vides ens ha transformat. Ens sentim capaços d'aprendre moltes coses més perquè és un fet que el podem comprovar contínuament. Així doncs, podem canviar el concepte que teníem de nosaltres mateixos. En sentir-nos diferents canvien les relacions que tenim amb les persones i el nostre entorn. Llegint, dialogant i reflexionant podem superar les barreres que ens exclouen de l'educació i la participació social.
- DIMENSIÓ INSTRUMENTAL: el diàleg fa possible que aprenguem també coneixements més acadèmics i instrumentals, ja que quan llegim i comentem una obra també ens interessem molt per tot allò que va passar en l'època en la qual les va escriure, a quin moviment literari pertany, quines són les seves característiques. Tot això ho investiguen les persones que volen de la tertúlia preguntant a familiars, buscant-ho a l'enciclopèdia, a internet, ... i després ho exposen al grup. Tampoc són uns "deures" sinó una possibilitat de creixement cultural.
- CREACIÓ DE SENTIT: la pèrdua de sentit és un fenomen que sovint apareix a la nostra societat com un sentiment que vivim en un sistema que determina les nostres vides. A través de l'aprenentatge dialògic el sentit ressorgeix ja que les relacions amb les persones i el nostre entorn les dirigim nosaltres mateixos. És per això que nosaltres decidim què i com volem investigar i aprendre.
- SOLIDARITAT: la comunitat basada en l'aprenentatge dialògic es constitueix com un espai solidari creat per les aportacions de tots i totes, fetes no en funció de l'estatus

social sinó de l'interès comú. Suposa una lluita contra l'exclusió derivada de la dualització social entre privilegiats i marginats.

- IGUALTAT DE DIFERÈNCIES: totes les persones de les tertúlies som iguals i diferents.

Un dels principis més importants i respectats pels membres de la tertúlia és la igualtat de les persones i això comporta el dret de totes a viure de manera diferent.

Significa respectar per igual totes les diferències.

DIMENSIÓ DE LA LECTURA DIALÒGICA

Les persones participants tenen moltes raons per a assistir les tertúlies literàries però el més important és el procés de compartir les lectures en un entorn dialògic, el qual ens condueix a una millor comprensió de les obres i a relacionar-les amb la nostra vida.

La lectura dialògica és un procés comunicatiu en compte d'un procés individual, això implica que els participants engeguen un procés d'interacció en el qual les seves experiències personals (en referència als seus móns objectius, subjectius i socials) es troben, interactuen i sovint es qüestionen i es redimensionen amb el col·lectiu.

DESENVOLUPAMENT DE LES SESSIONS EN LES TERTÚLIES LITERÀRIES DIALÒGIQUES

Abans de començar el desenvolupament de les sessions s'ha de tenir en compte diverses premisses, com ara que totes les persones de la tertúlia són iguals i diferents o que la igualtat formal fa que el grup acordi unes normes per a superar les dificultats que sorgeixen, per exemple el nombre desigual d'intervencions. La col·laboració i l'autocreació de sentit fan que es rebutgi el sentit d'arribar a opinions

homogènies i que es potenciï la reflexió i visió personal del món i de la literatura.

Per començar una Tertúlia Literària Dialògica no fa falta que tinguem cap tipus de coneixement literari, ni tampoc que siguem un grup nombrós, la única cosa que fa falta és IL·LUSIÓ, ganes de compartir lectures i opinions.

Una vegada ens hàgim ajuntat aquest grup de persones amb il·lusió per iniciar una tertúlia hem d'escollir entre tots un llibre. Cada persona pot proposar una obra i explicar al grup què és el que en sap o per què li agradaria llegir-la per així poder tenir algun criteri per escollir la lectura.

Quan l'obra ja està escollida, es decideix també entre tothom quants capítols o pàgines es llegiran per la pròxima sessió.

Moderarà les sessions en un principi la coordinadora i paulatinament, la resta de persones assumiran aquesta funció.

A la següent sessió, una vegada llegit allò que s'havia acordat, les persones que hàgim escollit paràgraf ho exposarem i explicarem per què ho hem escollit. Després, les persones que vulguem dir alguna cosa referent a aquest mateix paràgraf o a la intervenció de la persona que ho ha exposat, demanarem la paraula.

Se seguirà l'ordre dels capítols o parts del llibre. Això vol dir que primer es recullen els torns de paraula de les persones que tinguin un paràgraf del primer capítol, després de cada paràgraf del primer capítol, les intervencions en relació a aquests, després es recullen les paraules de les persones que tinguin un paràgraf del segon capítol i, a continuació, les intervencions sobre aquest paràgraf. Aquest procediment se seguirà fins que s'acabi el llibre.

L'objectiu de les tertúlies literàries és dialogar al voltant dels continguts i dels temes que se'n deriven, com què entenem per democràcia, o posicionar-nos davant els drets humans, ... El primer que fem en reunir-nos si s'ha acabat de llegir una obra és una ronda

de paraules on cada persona dóna la seva opinió general, encara que ningú està obligat a intervenir.

A la tertúlia literària no pretenem descobrir i analitzar allò que l'autor o autora de l'obra vol dir als seus textos, sinó que volem fomentar la reflexió i el diàleg a partir de les diferents i possibles interpretacions que es deriven d'un mateix text. En aquesta manera de tractar la literatura es troba la riquesa de la tertúlia.